

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felelős szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Szerkesztőtárs:
Rosner Imre

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félfévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Meghívó.

A zemplénmegyei függetlenségi párt tagjait **márczius 31 én dél-után 2 órakor Sárospatakon,** a Feldmesser féle nagyvendéglő termében tartandó pártgyűlésre tisztelettel meghívjuk.

A gyűlés tárgya a közelgő képviselőválasztások felől való intézkedés.

Kérjük, hogy minél számosabban méltóztassanak megjelenni.

Sátoralja-Ujhely, 1901 márczius 19-én.

Buza Barna, Kossuth János, jegyző. elnök.

Márczius 20.

A múlt számunk trikolor keretben jelent meg, s a mait gyászos feketével kezdjük. Márczius tizenötödike piros betűs napunk, — annál sötétebb betűs márczius huszadika.

És ez a két ünnep így fogja követni egymást a magyar nemzet kalendáriumában mindörökké. Az öröm és a gyász ünnepe. A szabadság születésének napja s a szabadság atyjának halála napja. A dicsőség és a megdicsőülés.

Igen, megdicsőülés. Fekete keretben van ez a nap, s még se gyásznak ünnepe, abban az értelemben, a hogy mi halandónk a gyászt nevezzük. Kossuthot nem kell gyászolni, mert Kossuth nem halt meg és nem hal meg soha.

Kossuth egy szent, nagy eszme: a magyar függetlenség, a magyar hazaszeretet eszméje. Hát meghalhat az? Hát nem örök élete van annak?

Boruljunk le ezen a napon, s imádjuk az éltető, boldogító örök eszmét, amelyet ez a szent szó fejez ki nekünk: *Kossuth!*

A mi ujjászületésünk.

— Márczius 15-ike Sátoraljuhelyben. —

»Márczius 15-ike minden magyar embernek a magabizáltság, évről-évre való ujjászületésének napja legyen.«

Dr. Kossuth János.

»Hozsánna néked Eszme!«
Hozsánna Néked, Magyar Géniusz, Szabadság Nemtője, mert felemelted magadhoz és megihletted mindannyiunknak szívét, kik a Sátorhegy tövében a honfoglalás óta, egész évezreden át történelmi emlékekkel megszentelt, drága anyaföldet lakjuk.

Hozsánna néked, mert elhozta számunkra az ujjászületést.
Ajkad egy fuvallatára vihar két kebleinkben, szolgáléküségét kiírtó vihara a szabadságszeretetenek.

Szellemed egy intésére ezernyi lélek hevült, ezernyi kar egyezt, hogy márczius idusának már-már ledől szobrát fényes magasságba emeljük. S felemeltük!

Diadalod napja volt ez, oh Géniusz!

Dicsőség érte Neked odafenn és bocsánat nékied ideleln, kik egy emberöltő kárhozatos megtanorodásában ellened támadni mertek. Nem tudták, hogy mit cselekesznek.

Megfeledeztek róla, hogy 1848 márczius 15-ike nemzetünk egén a »királyhűség« napfénye alatt virradt fel és hogy sohasem a nemzet volt az, ki hűséget szeptett. S hogy a nemzet emez erénye ma is tündöklök! Megfeledeztek arról, hogy »a bizalom az ősi erénybe« nem apasztani, nem eltemetni, hanem felujtani, öregíteni volt hivatalva a ragaszkodást évezredes multunk dicső hagyományaihoz. Megfeledeztek róla, hogy az ősi erények legszebbike: haza és szabadságszeretet.

S üdv nektek, ujjászületett polgártársak, kik megértettétek és átértéztétek, hogy a Haza támasza talpköve a szabadság: a népnek, gondolatnak és szónak szabadsága, a polgári jogegyenlőség, szóval mindaz, ami márczius 15-ét örök ragyogással övezi körül.

Üdv nektek, kik a hívó szóra »Jertek seregestül« — jöttetek, a lelkesítő szóra »Esküszünk« — esküültetek.

Ugy legyen rajtatok az Isten áldása, amint ez esküt megtartani fogjátok!

Üdv és elismerés a dalárdának elhatározásáért, a rendezőknek rendületlenségükért és mindazoknak, kik segítettek, hazafias fáradásukért!

Már aggódnunk kellett városunk

becsületéért. Lelkünket mardosta a kínos kérdés

Vajjon mit kell vele tenni:
Száni kell-e vagy megvetni?

De ti idejében jöttetek és a lelki kín magasztos örömmé változott. Meggyújtottátok a szivek lángját hatalmas lobogásra.

Nektek köszönhetjük, hogy »Szép nap virradt fel Sátoraljomra.«

A nagy nap reggelén a lelkek hanglata is, az időjárás is fényre derült. A tavasz ébredése köszöntötte a házakra tűzött nemzeti trikolor megszállhatatlan seregét; mely a délelőtti folyamán folyton szaporodott. Akik a vármegyében a »földi« hatalmat vélik képviselni, dicséretesen meghódoltak a honfiérzések »égi« hatalma előtt. Győzött a jobb! S a mint a megyeháza messze uralkodó ormán megjelent a szent nemzeti jelvény, mint egy varázsütésre siettek az összes megyei és városi középületeket, és a hatalom árnyékában kullogni szokott magánosok is házaikat véle felkésíteni. Alig-alig volt épület (a hivatalos állami épületeken kívül) lobogó nélkül. Ezekben bizonyára nem magyarok laktak.

Egész napon át nagy volt az izgatottság. Az előzmények után voltak a kik hittek reméltek, hogy kudarc lesz a részvétlenség vagy valami rendőri beavatkozásra alkalmas ribillió által; voltak, akik aggódtak, hogy szándékos ünneprontás fog bekövetkezni. — Csak azok, akik az ünnep rendezésére vállalkoztak, akik Ujhely polgárságával érintkeztek, voltak nyugodtak a felől, hogy jobb kezekbe a honszeretet ügyét letenni nem lehetett.

Palma sub pondere crescit. A márciusi eszűnek dicsőségének pálmája is megnőtt a hatalom nyomása alatt. Ujhely türelmes népén is megvalósult a felemelő emberi vonás, hogy hideg észszel fontol, nem is fontol csak türe habozik, míg végre elérkezik az óra, melyben szive szerint cselekszik. S ez a polgári szív telítve van a szabadság szeretetével, a honfiérzések érintetetlen szentségével. Ujhely polgársága mélyen átértette, hogy a Nagy Márczius ünneplése nemzeti erkölcs, »mely ha elvész, Róma ledől s rabigába görnyed.«

S hogy a rabiga fel nem ujjhat, arra »esküdték« a Dicsők és évről-évre ég felé törve ujj meg ez az »esku« a magyarok millióinak ajkairól.

A dalárda által rendezett ünnep fátylasmennettel kezdődött. Esti 6 órakor gyülekeztek a fátylavivők a gyártelepen, hol a vasuti főműhely alkalmazottjait, munkás polgárait, dalárdájok és zenekaruk várták őket *Kugler* Lajos mérnök vezetése alatt. Háromszor anynyian jelentkeztek, mint a mennyi fátylya készíve volt. Mindannyian lelkes polgárok. Az elrendezés így dolgot adott, de fel 7 órakor felharsant a zenekar *Rakóczi*-indulója. Éljen a haza! Éljen a király! Jkiáltással adtak reá a faklyások visszhangot és megindult a menet — 100 faklyás és 3 ezer annyi kíséző — a *Rakóczy*-utca felé, melyen át haladtában újabb és újabb csoportok csatlakoztak. A városi dalárda testülete *Petsár* Gyula alelnök és *Vágó* Gyula karnagy vezetése alatt a *Rakó-*

czy-utca közepén várta és üdvözölte a gyártelepi testvéreket és egyesülten állottak a menet élére.

A *Rakóczy*-*Kazinczy*- és *Fóutca* sarkán már 6 óra óta a lakosság színe-java, nők férfiak, öregek ifjak, folytonos nyüzsgésben vártak a menetre. Az egész városban kivilágított ablakok fénye üdvözölte.

Öröm és lelkesülttség szállta meg az embereket, midőn a meglepően szép faklyaszíne, a hazafias dalok üteme, a haza és szabadság éltetése már megszűröl elhatott a főtörök ellepő, óriási közönséghez. A szabadságszeretetenben, az édes felbuzdulásban testvériesülés valóságos emberáradatot vitt a *Vadászkürt*-szálló és megyeház környékére. Éljen a haza! Éljen a király! Éljen a szabadság! hangzott fel a menetet megállapodásakor.

Impozáns embertömeg közepén a szálló erkélye alatt, szemben a megyeházával (mely előbb csak az alispáni oldalon volt kivilágítva, de a fényes ünnep hatása alatt hirtelen kigyuladtak a főispáni lakosztály ablakainak gyertyalángjai is) helyezkedett el a két egyesült dalárda, körülötte a faklyások és lampionosok a zenekarral.

A lobogó lángok füstje tömjénként szállott a magasba és mélységes csendben megkezdődött a szabadság ünnepe Isten szabad ege alatt.

Az a hitat érzésétől hatványozott hatással hangzott fel ünnepi nyitányul a dalárdák »Győzelemről győzelemre szállva« kezdetű *Szabadság-dal*-a. Sokszor hallottuk már tőlük e fenséges éneket, de még sohasem értek el a mi tiszteletreméltó dalosaink ily tökéletes bravurt. Szívek hangjai voltak ezek együttdobbanó szívekhez. Fekélt érzések hozták rezgésbe a lelkek hurjait és könyek: az emlékezés és lelkesedés könyei tohultak a szemekbe, midőn a végstrófa harsány dallama

Vesszen a zsarnok

Vesszen a rabnak

S éljenek a magyarok! tört fel a magasba.

Az egetverő taps és éljenzés megujult, midőn az ünnepi szónok: dr. *Buza* Barna a szálló erkélyén megjelent és csak akkor csillapult, midőn elharsant ajkáról a »Tisztelt Polgártársak!«

Lapunk felelős szerkesztője egyik becsületmentője volt az ünnepnek, mert az ígérkezett és hirtelen visszalépett szónok helyett beugrott. Beszéde bizvást rögtönzésnek mondható és körülbelül következőleg hangzott:

Tisztelt polgártársak!

Márczius tizenötödikén a mindennapi élet sebesen rohanó áradatát állítsuk meg egy perere. A lét küzdelmeit, apró örömeit, apró fájdalomait feledjük egy perere. Szálljon el a lelkek arra a szent napra, a melyen a legszebb virág fakadt, legszebb hajnal hasadt a magyar nemzet számára: szabadság virága, szabadság hajnala!

Fényes, piros volt ez a hajnal. Ó, hiszen lehetett is piros! Négy száz kinos esztendő óta annyi drága jó magyar vér folyt el már érte a szabadság esataterem, négy száz kinos esztendő óta annyi drága jó magyar vér folyt el már érte a zsarnokság vérpadjain, hogy avval a vérről örök bíborszínűre lehetne festeni az egész égboltozatot.

Négy száz esztendeje, hogy Mohács vértengerébe lehullt szerencsésállagunk, négy száz esztendeje, hogy ur lett felettünk az osztrák, négy száz esztendeje, hogy saját büneink s egy kegyetlen végzet idegen ország rabigájába hajtotta ezt a szabadságban született, szabadsághoz szokott nemzetet. És azóta nem volt ez a nemzet egyéb, mint idegen érdekek kifosztott, kizsárolt rabszolgája, és azóta nem önmagáért élt, nem önmagáért dolgozott ez a nemzet, hanem idegen zsarnok ország javáért.

És négy száz éve nem szünt meg a magyar szabadságáért küzdeni, szabadságáért vérezeni. Eltiportá, elfojtotta a zsarnok ezt a küzdelmet, de porba tiporva, vérbe fojtva, bitófán megölve is újra és újra feltámadott, s nem is fog megszünni, míg diadalra nem jut, vagy míg az utolsó magyar holttestét is magába nem fogadja a haza kihűlt földje. A mártírok kiontott véréből új és új mártírok születtek, a vértanúk halála új és új hősokeket lelkesített küzdeni és meghalni a hazáért.

Rákóczi Ferenc dicsőséges szabadságharcát vérbe fojtotta az osztrák erőszak, és lám, másfélszáz esztendő múlva újra feltámadt ez az örökre elnyomottak, elfojtottak hitt küzdelem, másfélszáz esztendő múlva újra talpra állott ez az örökre megöltnek, eltemetettnek hitt nemzet, s Kossuth Lajos kérdéseire eget, földet megrázóan válaszolta, hogy nem akar elveszni gyávján, nyomorultan, hanem élni akar büszkén, szabadon, s Petőfi esküjével hatalmasan esküdte, hogy rab nem lesz többé soha! És vívott szabadságáért harcokat, amiknek pártját nem ismeri az emberiség történelme!

Fájdalom, ez a harc se vezetett a célhoz. Már azt hitte a nemzet, hogy elérte a szabadság édes oszményképét, mikor már a diadálnál hitte magát, s már elmerete mondanai az egész világ előtt, hogy ő független és szabad, s nem lesz többet rabszolgája senkinek: akkor egyszerre szétoszlott, elültint dicsőség, diadal, mint az álom, mint a délibáb.

Az isaszegi, váci, sallói káprázatos diadalkok nem a függetlenség óhajtott paradicsomába vezették a magyart, de az aradi bitófák vérfagyhaló borzalmaihoz. Észak zordon hatalmának fagyos lehellete végigsivított Magyarországot földén, s el-

hervasztotta a szabadság fiatal fájának szépen fakadó rügyeit.

Amilyen ragyogó volt az a hajnal, amely március tizenötödikén ránk virradt, olyan sötét, olyan árthatatos volt az éjszaka, amely az aradi rem-nap után a nemzetre borult.

De még azon az éjszakán is átvilágított, s világit most is március tizenötödikének tiszta, nemes fénye, biztatva, felkésítve, bátorítva a magyart, hogy nem kell kétségbeesnie, mert lesz még egyszer ünnep a világon, lesz hazánknak szabadsága!

Polgártársak! Zemplénvármegyének kétszeres oka van ünnepelni március tizenötödikét, mert Zemplénvármegyére kétszeres fényvel ragyog a magyar szabadság harcainak dicsősége. Zemplénvármegyére a magyar Betlehem, mert itt születtek a magyar nemzet megváltói: Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos. Innen áradt szét az a világosság, amely tündöklésével elkápráztatta a világot. Kossuth Lajos lángszavai itt hangzottak először, ennek a vármegyének házában a nagytermében — amelynek ajtái most bezárultak a mi ünnepelésünk előtt.

Fájdalom, mint egész Magyarország, Zemplénvármegyére is méltatlan lett az ő nagy szülőitől, s bizony nagyon sokan vannak, akik nem mennek nyíltan együtt áldozni velünk a szabadság istenének szentséges oltárára. De ne fájjon ez nekünk, mert március tizenötödike megtanít arra, hogy a szabadság eszméjének hívei megfoghatkoznak, de a szabadság eszméjének ereje, a szabadság eszméjének hatalma nem fogatkozik meg soha, — hogy a szabadság eszméje győzni fog, mert győznie kell! Ebben a hitben, ebben a meggyőződésben kiáltunk egy szívvel, lélekkel:

Éljen a magyar nemzet szabadsága! A szónok dicsőrete részünkről izdeltelenség volna, de a krónikai hűség és igazság késztet feljegyoznünk, hogy előadásra meglepő volt, a tetszés és lelkesedés szüntelenül nyilvánult és beszéde bevezetővel percekig tartott tünnetet alig győzte haladni. Az ezernyi kar való ággal ölelni vagy ott ami népserű vezérünket, kibén a márciusi ifjak lelke el és dolgozik.

Mámor zaja futott végig az ünnepelő seregen, mely egyszerre lecsillapult, a

mikor Szentiványi Sándor a helybeli színtársulat tagja jelent meg az erkélyen és stentori hangon kezdte szavalni a »Talpra Magyar«-t. E derék színész a II. Rákóczi Ferenc fogságának színi előadásáról kosztümben, kardosan jött és kitűnően oldotta meg előzőkenységgel elvállalt feladatát. A honférzések hatalma, Petőfi szelleme trónolt a szívekben és a Nagy Március-hoz méltó feledhetetlen jelenetet szült. Ugy, mint akkor az ország szívében, most itt Rákóczi és Kossuth földjén ezernyi magyar ismételte a dörgő eszték, hogy rabok többé nem leszünk! Versszakról verszakra emelkedett a lelkesedés. A csillagos égboltozat a szabadság apotheozisát ragyogta be.

S ami ezután következett, az még nagyszerűbb volt, ha ugyan lehet a népéresz kitérésénél valami felsége-sebb.

Az egyesült dalárdák a zenekar kísérete mellett a »Szózat«-ra zendítették rá, Egy pillanat alatt fedetlen föl állott Ujhely népe, minden érzés a szívekbe vonult, csendes áhitat töltötte meg azokat. A csillagos égboltozat a honszeretet apotheozisát ragyogta be.

Oh mily édes, mily felemelő e dal és mily gyönyörű volt az ének! Hála imaként, reményfóhasként szállott fel hozzád. Magasságot Isten, Védője a magyarnak! és hozzátok, dicsőült Hősök, kik nem haltatok meg, csak Esmévé finomultatok.

»Melyhez tekint fel az utód erénye, Óhaj, remél, hisz és imádkozik.«

A szózat elhangzása után újból kitért a kelbeldagasztó érzelmek árja. Éljen a haza! Éljen a király! Éljen a szabadság! Éljen Buzá Barna! hangzott fel minden oldalról.

Az ünnep szabad ég alatti része véget ért. A fátylányment újból rendbe állt, a dalárdákat körül fogva és zeneharsona mellett megindult a menet a Kossuth-utca felé. A közönségnek fekete tömege körötte és utána haladt. A menet a város végén levő dolánygyárig tartott és onnan visszafordult, a Magyar Király szálló előtt a fátylánykat eloltatták, a közönség egy része a lakomához tért be az étterembe, másik része rendben csozlott.

Az egész menet és ünnep a polgársághoz és szent alkalomhoz méltóan, a legkisebb zavar nélkül folyt le. Nem volt Ujhelynek még soha ily ünnepe!

Mártius 15.

Megesőrrént a bilincs,
Leptant a lánc,
Dicsőségben ragyog
A szabadság napja.

Nincs mostoha testvér,
Nem mostoha gyerek.
Minden polgárának
Hazánk hű anyja lett.

A zarnokság véres könnye
Nem szennyezi be a földet,
Hőhér bárdja sem suhint le
Megölni a honszerelmet.

Lángoljon e honszeretem,
Gyárapodjon folyton tüze,
Oltárnál térdeljen
Hazánk nagyja és kicsinye.

Vigyázzatok! borul ege,
Zsarnok felhő kerülgeti!
Ne hagyjátok, hogy ellepje,
S magatokat láncra verni!

Szemere Emil.

Adalék Zemplénvármegye meg-irandó monografijához.

Egy fátylány musikás menés története.

Történt pedig az urnak 1901-ik esztendejében, hogy az sátoraljaújhe-lyi dalos társulat elhatározta volna az március 15-ikének amaz nevezetes nap-nak megünneplését, mivelhogy azon hitben voltak, hogy szabad orszá- gban az polgárság bátorságosan in- nepelhet, de sőt még fátylány musik- kás menést is tsinálhat, mert hogy av- val senkinek bántódása nem esik, és

A program utolsó pontja: a társ- sas-vacsora a »Magyar Király« szálló nagy éttermében fél 9 órakor kezdő- dött. A terem, melyben 280 részve- vőre volt terítve, kiesinynek bizonyult, Számos kénytelenek voltak helyszüke miatt távozni.

A lakomán ott láttuk Ujhely város minden rétegu polgárain kívül a kör- nyék több hazafiát, kik ünneplésre hoz- zánk tértek be. Az 1848—9-es honvé- dek közül ott voltak: Matolay Etele, id. Bajusz József, Isépy Miklós és Kiséti János, kik természetesen halás óváció- ban részesültek.

Március 15-iki lakoma volt már ez- előlt is évek hosszú sora óta városunk- ban, de ily lelkes ünnepi hangulat még sohasem volt tapasztalható.

Az első fogás után szözlásra emel- kedett a dalárda alelnöke, Petőfi Gyula és röviden érintve, hogy miként há- ramlott át a mai ünnep rendezése a dalárda hazafias vállalkozásaiul, a sza- badság, egyenlőség és testvériség di- csősítése után Öfelségét a királyt él- tetette. Befejező szavait a lakoma kö- zönsége álva hallgatta meg és lelke- sen éllette a legelső magyar embert!

Utána dr. Kossuth János, ékes szó- lásáról és mély gondalkozásáról híres és felkelt ünnepi szónok, bár észreve- hetően indiszponálva volt, hosszabb és igen tartalmas tőzsbán foglalkozott március 15-ének jelentőségével. Rö- vid foglalásban visszatekintett a ma- gyar szabadságharcokra, melyekben a magyar a szabadság zászlaja alatt so- hasem küzdött összeforva, kivéve az 1848-49-ikét. Hogy ekkor a világtörté- nem lapján fényben ékeskedő dicső- csatákat küzdhetette a magyar, csak az egybeforradsnak, a testvérisülésnek köszönhetette. Ezt az összeforrasztást hozta létre március 15-ike. Ebben van a jelentősége. S mert a magyar csak úgy állhat meg Európa szívében, ha mindig összetart, ezért kell hűveknek maradnunk a nagy március-hoz. Ezért kell, hogy minden magyar embernek március 15-ike a magabaszállás, évről évre való újjászületésének napja le- gyen. E nap ünneplésében egyesülnie kell minden magyarnak politikai elvek, vallás, rang különbsége nélkül. Tőzolja a legélelkebb tetszés aratta. S mikor az eszmék dicsősége után, a nagy idők tanuit, Matolay Etele és 1848-9-es hon- védbajtársait éllette, »kiknek saruit megoldani sem vagyunk érdemesek«, ezeket a legélelkebb ünneplés része- seivé tették.

TÁRCA.

1901. márt. 15.

— A »Felsomagyarországi Hirdap« tárcája —

Összejöttök imádkozni
Minden évben magyarok!
Kegezzel ünneplitek
Mindig ezt a nagy napot.

Össze hoz egy régi emlék,
Mert az olyan nemzetet,
Amelyben nincsen hála,
Amelyik könnyen feled,

Amely nemzet a szívében
Nem őriz egy szent hitet,
Azt a kora enyészettől
Az Isten sem menti meg.

Egy ezer év hosszú idő,
Amióta ide szállt
A magyar faj, gyakran látta
Szemtől szemben a halált!

Sok fájdalom, sok dicsőség
Ért egy ezer év alatt,
De e nemzet életében
Nem volt döntőbb pillanat,

Mint negyvennyolc márciusa
— Oly híven emlékezem,
Mint ha most is újra látnám,
Hogy folyt le a küzdelem...

Látlak téged: Kossuth Lajos!
Érzem lángszavad hévét,
Meggyújtottad a szabadság
Kialudt szöveket!

Felrázadt a tetszhalálból
Melyen alvó nemzeted...

Feloldtad, mi fogva tartá,
Az osztrák bilincsüket...

Látlak — szeretett vezérin! —
Vértanuin! — élve még!
Hogy vívtatok, hogy védtetek,
Szabadságunk szent ügyét

Hogy küzdtetek törvényinkért
— Nagy részben idegenek,
Áldott legyen, míg magyar él
Örökké emlétetek!

Nem nyújthatunk nektek pálmát.
— A halott nem éri el,
De fogadjuk, mint honfiak,
A jövő reményivel,

Hogy azt a célt, amelynek ti
Szenteltétek éltetek
Nem ejtjük el, — az igazak
Most is ezért küzdenek!

Nem látjátok?! pedig onnan
A menyekből nézitek,
Mi sem látjuk, nem látthatjuk
A veséket, szívüket!

De azt tudjuk, »aki hallgat,
Annak van egy nagy titka«,
Ez a titok, ez a szent cél,
Van szívökbe beírva!...

Jöhet idő, feltárja még
E nagy titkát a magyar...
Velünk lesztek ti akkor is,
A menyből el nem takar.

Ti értetek imádkozunk,
Zengünk hála éneket,
Kik a magyar szabadságnak
Aldoztátok éltetek.

Id. Bajusz József.

Várlaky Sándor, az ékes tollu czéki pap, ki saját szavai szerint a márciusi mar évek óta hajlékba vonult, szíve ezelmében ünnepelte, a mai ünnep fenségese sikeréről emlékezve meg, ezt országlánrszben Ujhelyi polgárságának rojja érdeméül, mely érettségének fényes bizonyágát szolgáltatá. Ujhely város szabad gondolkozású és hazafiás érzésű polgaraiért üritette poharat.

Majd Szemere Emil, szintén rekon-krézsi vendég, a szabadságot dicsőítő alkalmi versét olvasta fel — mely mai tarcánkban olvasható — Utána Krasznay Ernő színész teljes művészi sikerrel szavalta el Pósa Lajos remek költeményét: Ima a hazáért. Vers és szavalat egyaránt kitűnő hatást tett.

Dr. Buza Barna a dalárdáért emelte poharát. Tószta remek kis tanulmány volt a magyar dal nemzeti jelentőségéről. Gyönyörű elmefuttatás a honi történelem korszakain át, minden részben igaz és a vége is egy igazság, hogy t. i. a mi dalárdánk a magyar dal kultuszában a nemzeti hivatás magaslatán állva érdemeit betetőzte a mai ünnep rendezésével, városunk becsületének megmentésével. Nemethy Bertalan Várlaky szavaihoz fuzve a magáit, szintén az ujhelyi független érzésű, szabad elhatározású polgarokért ivott, a kiknek kitarásától függ a szép kezdetnek hasonló folytatása.

Közkívánatra id. Bajusz József, az ő derék szokása szerint, verset szavalt. Tartalom és előadás hazafiás lángolása, telhát lelkes hatása volt. A gyönyörű költeményt érdemes szerzője mai tarcánk számára átengedni vol szíves.

Utána ismét Nemethy Bertalan szólott, éltetve azokat, akik a dalárdának a becsület mentésben segédlekedtek, t. i. Buza Barnát az ünnepi szónokot és a vasuti főműhely vezetőit és tagjait.

Szemere Emil dr. Schön Vilmost köszöntette fel tüzes szavakkal tüzös hatással. Dolozselek Albert a polgárság nevében éltette az 1848/49-es bunvédeket és azok jelenvolt köztisztelt képviselőit.

A tósztok remek befejezése volt Várlaky Sándor újabb felszólalása. Az Ég által földi halandónak engedett 3 kínes: a pénz, a habozó elmetehetség és a szívbe helyezett szabadságszeretet közül dicsőítette a legutóbbit és poharát újból a szabadságszerető polgarokra, minden jelenlevőre üritette.

beszéddel ilyen alkalmatosságból diktálni, és senki azért őt demagogusnak nem nevezte vala;

hatodszor az nagy elgöventziájáról híres és nevezetes Szirmay István, kinek szög nagy hangja vala, az diktató tartásától eltárogottatott, aki is ügyes praktikával meg írott levelében vett butsut az kapufélfától;

hetedszer edgy derék észéről esméretes nagy befolyású uri ember közbenvetését is kistsikartak, hogy az fálylvas musika kötségre lista mellett edgybe gyűjtött 120 koronákat sem hogy az elfüstölődgöny inkább a Kossuth monumentum fel állításának fundatziójához tsatolnák, mivel hogy az fálylvas musika tartása az vármegyeházában igen nem tetszett volna.

Mikoron aztán tsak azért is elhatározódott, hogy fálylvas musika lézzen, szép sorjában ki illuminálódtak az ablakok, nemzeti színű zászlók ki rakattattak, a sok nép az utcára tsődült és éljenezett, a fálylvas musika igen szép rendben lefolyt vala, bántódása edgy tsirkének sem esék, csak az betűleletes sandárok bosszankodtanak vala, amiért őket minden igaz ok nélkül kirukkoltatták, és az város feő kapitánya restélléte, hogy 36 portiózt fizető polgar reversalissát bé kívánta vala.

Öreg emberek emlékezetyekre ilyen apparatust tsak a Bach érában látott vala Zemplénavarmegye feő várossa, de abban vizsgátsalódott, hogy többet látni nem fog ezen innep alkalmatosságból, mivel hogy nintsen olyan hosszú, aminek vége nem volna.

Ma kérded: ki írta? egy igaz magyar fi. Igaz örömben, — ellhigye akárki.

A szónoklatok közben a gyári zenekar Kugler Lajos mérnök jeles kar-nagyi működése mellett hazafiás darabokat játszott, a dalárda is énekel és a cigány is húzta a magyar notákat.

Az egész ünnepély tartama és lakoma alatt Kossuth Lajos emléke iránti rajongó tisztelet nyilvánult.

11 óra után a közönség egy része bucsut vett a fehér asztalok tarsaságától, nagyobb része együtt maradt még, de mindanyian egy fényes hazafiás emléket vitték magukkal ben-szójokban. Így folyt le a mi újjászületésünk emlékezetes napja.

Ünnepünk viszonagságai. Utolsó-előtti számunkban közlöttökön kívül a megyei hatalom és a hozzá közel álló vagy törekvő érdekkörök más módokat is megpróbáltak a dalárda által rendezett általános hazafiás ünnep rontására. Tariska Dezső ref. segédlelkész, aki szavalatra vállalkozott, lemondott, mert felesleges papja, a függetlenségi érzelmű Fejes István kényszerítette.

Id. Meczer Gyula, a Kossuth-szobor bizottság elnöke minőségében, hazafiás és lendületes sorokban megkereste a rendezőket, hogy a fálylvasmenetet ejtsék el és az erre begyűlt pénzt a Kossuth-szoborra adják. „Mert a fálylva ellobog, füstje olvész és marad mi volt, a pusztalég, ellenben a Kossuth-szobor mar-adandó emlék és utóvédő is március 15-ike tulajdonképen a Kossuth Lajos ünneplése“ (?) stb. A rendezőség dicsőítésére legy mondva, hogy erre rá nem állott (bár a Kossuth szobor bizottság elnökének jóhiszeműsége és intenciói iránt tisztelettel vagyunk) nem is tehette már, mert a falragaszok kitéve voltak és a program változtatása az ünneplés lelohasztására vezetett volna.

Dr. Szirmay István, ki a „Vadászkürt“ erkélyéről elmondandó ünnepi beszéd tartását elvállalta és ennek közzétételébe beleegyezett volt, 14-én a dalárda alelnökéhez intézőt levelében szintén lemondott s eljárását azalindokolta hogy a Matolai Etele alispán és a rendezőség közt váltott levelezés lapunkban közzétetett és az ehhez füzött, *allítólag* támadó kommentárunk bünében egy által a rendezőség is részes. Ő pedig mint vm. alügyész solidaritást vállal az alispánjával. Konstataljuk, hogy ez az indokolás sem állhat meg. Mert az első és egyetlen, ki lapunk hasábjait sua sponte igénybe vette, az igen tisztelt alispán ur volt, ki indítatva érezte magát a közte és a rendezőség közt lefolyt dolgok felől nyilatkoasan nyilatkozni.

Ez a nyilatkozat az előzmények ismertése nélkül nem lett volna megérthető. Ezért lehetetlen volt nyilatkozatot a dalárdával nem közölnünk, ott felvilágosítást nem kérnünk.

Igy értesülünk a lefolyt levélváltásról, melyből a függetlenség pártja nézve igen fontos volt az alispán ur első levele, a dalárda eljárásának illusztrálására nézve és az egyetértő ünneplés elősegítése érdekében fontos volt a dalárdának erre írt válasza.

A dalárda vezetősége nem követett el indiszkrécioit, mert hiszen közügyről volt szó, melyben a sajátához éppen az alispán ur folyamodott el-sőnek és így a dalárda meg sem tagadhatta a leveleknek lemasoltását. Mi pedig letétünk volna kötele-ségünk utjáról, ha a történeteket agyonhallgatjuk.

Nincs elfogulatlan ember, ki abban, amit mi hangsúlyoztunk és megvilágítottunk és úgy, ahogy ezt tettük: objektivitásnál egyebet fölfe-dezhetne.

S hogy mi Matolai Etele ellen tollunkat sértő szándékkal nem vet-tük, nem vesszük és nem fogjuk venni sohasem a kezünkbe: azt felesleges erősíteni.

Eljön még az idő, talán nemsokára, midőn napfényre kerül, hogy ki tisz-telt Matolait, ki solidáris vele job-ban? mi-e vagy azok, kik örülnek,

hogy egy 75 éves öreg kartársnak engedékeny szívüségé „alkalmi ter-veik“nek így hasznára (?) vállott.

b. b.

Köszönetnyilvánítás.

Azok, kik akadályokat voltak gör-díthetni a Március 15. megülése előbe, kik abban az édes hitben éltek, hogy esotleg esendzavarással, ablak és fej-betörésekkel fog kedveskedni a ujhelyi dalárda a latványosságát nagy-on kedvelő möbnak: igen, de igen esalódtak.

Köszönettel tartozom nekik, mert az ő skrupulusaik tették oly nagy-gyá és széppé március idusának a szabad nép számára a szabad ég alatt rendezett ünnepét.

Az a méltóságteljes felvonulás, mely a rendet illetőleg semmi kivánni valót sem engedett dicsőítésére válik annak a negyvenöt ujhelyi polgarbernek, kik örömmel, szívesen vállalkoztak a menet rendbentartá-sára. Fogadják örette forró köszö-netemet.

Nem tudok kellő szavakat találni köszönetem nyilvánítására akkor, a midőn a gyártelep általam nagyra-becsült főnöke, vezetősége, Kugler mérnök ur, gyártelepi daltestvéreink és a zenekar jóindulatára, igazi hazafi-as érzületből fakadt közreműkö-désére gondolok. Ők voltak azok, kik legnagyobb mértékben járultak az ünnepség fényének az emeléséhez. Aldja meg ezért őket a magyarok Istene!

Dr. Székely Albert, Szalay Béla és Novák Gyula, kik alulírottak segít-ségére voltak abban, hogy a sok akadály közepett el ne esüggedjen, fogadják egy halás szív meleg kö-zszömetét.

Ujhely város közönsége, a fényes körülvilágítás és házainak föllobogzásá-ért nem szorul dicsőítésre; minde-z önmagát dicséri.

Isten velünk!

A vár. dalárda nevében:

Petsár Gyula
alelnök.

(A vidék ünneplése.)

Tolcsván március 14-én este kitű-nően sikerült társas vacsorával ünne-pelték a szabadság napját. A vacsorán ott volt ugyszólván kivétel nélkül a város egész közönsége. Az ünnepet Szalay Alajost meg lelkes rövid beszéddel, azután dr. Buza Barna tartott hosszabb alkalmi szónoklatot. Nagy hatással beszéltek még: Blum Arthur, Juhász János városi főjegyző, Schönfeld Ede, Szecovics Miklós, Somogyi Imre, Baruts János és mások. Dr. Buza Barna a nagy idők két har-cosat, Szalay Alajost, aki 1848-ban s Lisskay Károlyt, aki 1866-ban, Klapka felszabadító seregében küzdött a ha-záért, készötte fel. A lelkes ünnepe-mény anyagi eredménye is volt, — Buza Barna felszólítására az ujhelyi Kossuth szoborra, Juhász János felhívására a jegyzői arháza adakoztak a részt-vevők. Az előbbi célra 48 korona, az utóbbira 30 korona 36 fillér gyűlt ösz-sze. A lelkes hangulatú társaság egész hajnalig együtt maradt. Az ünnep rendezés főképe Szabó Gyula városi jegyző érdeme. Mindenesetre örvendetes dol-g, hogy vannak a vármegyében tisz-tviselők, akik nem vonulnak vissza-mint a központ tisztviselői, félnékség-ből vagy a nemzeti eszmék iránti el-lenszenyből a nemzet ünnepeiről, ha, nem jó uagyar szívvel részt vesznek abban.

Ugyanitt f. hó 14-én d. u. 3 óra-kor tartotta meg Sztareczki Géza gaz-dasági ism. isk tanító a gazd. ism. isk növendékeivel az ünnepelet. Mint vendégek jelen voltak: Az előjáróság részéről Juhász János jegyző Hisztai Gyula bíró s Turján Károly városi ta-nácsos. Főt. Kolbay Gerely mint ez iskla elnöke s kivüle számosan vet-tek még részt az igen jól sikerült ün-nepélyen, mely a következő program-mal állott:

1. »Himnusz« énekelte az ifjuság. 2. »1848 márc. 15« (írta Petőfy S.) sz

valta Tóth József növendék. 3. »Nem-zeti dal« (írta Petőfi S.) szavalta Hudák Géza növendék. 4. »Szózat« (írta Vörösmarty M.) szavalta Jelenik Ber-talan. 5. Kossuth Lajos életrajza felol-vasa: Klein Lina növendék. 6. »Adj-on Isten« énekeltek a növendékek. 7. 1848-iki forradalom története elmondta. Antalóczi András növendék. 8. »Za-badságzó« (írta Petőfi S.) szavalta Goldstein Betti növendék. 9. »Egy a sok közül« elbeszélés az 1848-iki zi-vataros időkbel felolvasa Sztareczki Géza tanító. 10. »Szózat« énekelte az ifjuság. 11. »Honi dal« (írta Petőfi S.) szavalta Lisskai István növendék. 12. »A magyar nép« (írta Petőfi S.) szavalta Jelenik László. 13. »Adjon Isten a magyarnak« énekelte az ifjuság.

Nagyimhályban a március 15-iki ün-nepély a város és vidék közönségének nagy részvétele mellett folyt le. Este a »Kos« szállodában 150 személyű közvacsora volt, mely alkalommal Sa-lyovszky István lelkes szónoklatban méltatta a 48-as vívmányokat és a mai nap jelentőségét, utána Gersó Bálint sámgói gör. kath. esperes éltette az egyenlőség és testvériség eszméit. Mi-halovics Jenő topolyani lelkész Sa-lyovszky Istvánért, mint akinek főér-deme az, hogy a mai nap mindég olyan fényesen lesz megünnepeve, — Huttka József bánócsi lelkész a járás függetlenségi érzelmű polgarai együt-tarásáért üritett po arat. Az ünnep hangulatát más sikerült tósztok is emel-tek.

Málcán a nemzet újjászületésének ünnepe a róm. kath. iskola a követ-kezőképpen tartotta meg: 8 óraker isteni tisztelet. Az isteni tisztelet után az iskola tantermében: 1. Hymnus éneklése. 2. Alkalmi beszéd. 3. Szava-latok. 4. Kuruc dalok éneklése. 5. Szava-latok. 6. Szózat.

Tokaj hazafiás polgársága a legna-gyobb kegyelettel ünnepele meg ez évben is a »Szabadság, egyenlőség, és testvériség« hajnalának 53-ik évfordu-lóját. A tokjai polg. olv. kör alapsza-bályai értelmében e napon tartotta meg diszközgyűlését nagy érdeklődés mellett. Az ünnepele a Weisz-féle ven-déglő nagytermében tartatott meg, a hol dr. Krócsér László tartotta az ün-nepi beszédet, mely hü képét tárta élénk a márciusi események okainak és eredményének. Ezután Fabrian Ala-dár szavalta el Petőfi »Talpra magyar«-ját. A műsort a polg. dalárda precíz éneke egészítette ki. Demjén Kál-mán vezetésével Az ünnepelelyel ka-pcsolatban közvacsora volt, melyet sok szép beszéd fűszerezett.

Z-Szinnán. Nagy lelkesedéssel ün-nepele március idusát Szinna és vi-déke nemesen érző közönsége. — A »Hymnus« éneklése után lelkes sza-vakkal nyitotta meg az ünnepelet ft. Lechocky Endre esperes-plebános ur s utána felhangzott négyszólamban a »Talpra magyar«. Dancs János szta-riani jegyző hosszabb felolvasással kötötte le a hallgatóság figyelmét. Szavaltak: Varga János, Marton Sándor, Stéphán Béla és Horvát Gyula, közbül az éne-ker hazafiás dalai tették változatossá a műsort. Befejezésül a jelenlevők va-lamennyien egy szavell-lelkel énekel-tek a »Szózatot«.

Erdő-Horvát községben a régi szo-káshoz híven ez éven is megünnepe-tek örök emlékeztető március idusát. Az ünnepele az ev. ref. iskola ez al-kalomra földszített termében folyt le nagyszamu közönség jelenlétében, az ev. ref. dalárda nyitotta meg a »Szó-zat« éneklésével. Az alkalmi beszé-det Gaal Endre tanító mondotta, utána iskolás gyermekek szavaltak alkalmi költeményeket. Végezetül a dalárda a jelenvolt közönséggel együttesen é-nekelte a »Hymnust«.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

Rendkívüli városi közgyűlésre hívta össze a polgármester a képví-selőtestületet *foljó hó 22-én d. u. 2 órára.* A napirend fontosabb tárgy-ai: 1. Herceg Windisgraetz La-jos ajándékozási szerződésének el-

fogadása. 2. a vármegye törvényhatósági bizottságának határozata és a tanács javaslata a Kossuth szobor ügyében. 3. A szervezési szabályrendelet jövő nem hagyása folytán a városi tisztviselők is alkalmazottak kerényen járandóságainak személyi és drágasági pótléként az új szabályrendelet szerinti mérben a f. évre leendő megállapításra iránt. A Dr. Schön Vilmos indítványa a közös temető szabályrendelet nemely szakaszainak módosítása tárgyában s a pénzügyi bizottság véleményes előterjesztése.

HIREK.

Egy epigrammoma.

— Epigramm. —

Irtam minap szerelmi versket . . .
Egy hölgy, ki az ideálért úgy hevül,
Töprekedik, a költő ki lehet,
Ki úgy szeretni tud önzéstelenül?

Keble vágya kinozza untalan,
Tudakozódik, de mind hasztalan.

Ime kezébe kerül nemsokára,
Mely bután elárluja koromat,
Atkozott epigrammoma a halálra,
S szőttépi szerelmi viszonyimat!

— Megfázhatott, mikor május helyett
Látott a költőben havas telet.

Eördögök Daniél

— **Kinevezés.** Ifj. Bodnár Ferenc nagymihályi járásbírói albiró a királyhelmei járásbíróihoz járás bíróvá nevezettet ki.

— **Lelkészválasztás.** A bodroghalászi ev. ref. egyház hívei néhai Lábos István utódául, folyó hó 10-én több pályázó közül Kertész István szilágysági lelkészt választották meg egyhangulag.

— **Eljegyzések.** Braun Jenő kereskedő helyén eljegyezte *Laudes mam* Jakab helyén *Bellát*. — *Lukács* (Lebovics) Sándor tolcsvai tanító eljegyezte ottani kártársnőjét, *Karffy* Janka kisasz-zonyti.

— **A Carolineum intézetben** *Bubics* Zsigmondnak, a kassai egyházmegye tudós püspökének 50 éves születésnapja alkalmából vasárnap délután 5 órakor szívet-lelket felemelő ünnepség volt, mely számos szülő, szíves hölgyközönség és sok érdeklődő diakember jelenlétében folyt le. A közönséget mindjárt beléptekor kellemes meglepetés érte: kedves, hatásos képet nyújtott ugyanis a terem felső részében az ősz fopasztornak izlésesen feldisznített nagy arcapepe, körülvéve két oldalt elhelyezett fehéruhas szép leánykák fokozatosan emelkedő karatól. Az ünnepélyt *Lakatos* Lenke lendületesen előadott, szépen kidolgozott beszéde nyitotta meg, mely után a növéndékek vegyeskara, mondhatnám szépséges angyalok kara énekelte el egy vallásos dalt, szent áhitattal, nagyon szépen. Azután *Hlavathy* Mariska, a zárdai ünnepélyekről jól ismert tehetséges leánya olvasta föl a 80 éves *Bubics* életrajzát, melyet az egyik tanár úr meg úgycsen, ékes tollal. Majd az énekar ismételt szereplése után *Bauer* Antika egy bájos, kecses kis baba, kezében csokorral felkötöztette az ősz fopasztort, ki távol van ugyan, de képe a leánykák szívébe örökre be van zárva. A szépen sikerült ünnepély végén *Katinszky* Geyza intézeti igazgató megköszönte a jelen voltak szíves érdeklődését, majd szép szavakkal kérte az eget urat, hogy a hazafias főpap még sokáig tőretlen erőben álljon pus, öki székeben. És hogy a derek növéndékek buzgóságát magamoztassa, a leánykák halál-éljénzésére egy napi szünidőt engedélyezett. Mi pedig kalapot emelünk a nemes zivő növérek előtt, kik nemcsak a tudományok virágát plántálják be tanítványaik szívébe, hanem minden adandó alkalommal meggyőznek bennünket, hogy ők erőnyes, a nagyok példáját építik, tudós mindenekelőtt lelkes honleányokat nevelnek. — s.

— **Ügyvédi értekezlet.** A satorlalja-új helyi ügyvédi kar f. hó 17-én a megyeház termében értekezletet tartott,

melyen dr. *Székely* Albert ügyvéd egy, az igazságügyi kormányhoz intézendő tiltakozó memorandumot olvasott fel s annak elfogadását indítványozta az új polgári rendtörvény az ügyvédek erkölcsi és anyagi érdekeit milyen sértő intézkedései miatt. Az értekezlet közönséget mondott dr. *Székely* Albertnek, a memorandum megszerkesztéséért és elhatározta, hogy a kar tagjai tömegesen fognak elmenni a f. hó 24-én Kassán megtartandó ügyvédi kamarai közgyűlésre, hogy ott indítványozzák a tiltakozó feliratnak az igazságügyi kormányhoz való felterjesztését. Egyben elhatározták, hogy egész Zemplénmegye ügyvédei az értekezlet jegyzője dr. *Székely* által azonnal hivasanak fel a kassai közgyűlésen való részvételre, hol még azt is fogják indítványozni, hogy országos mozgalmat indítsanak az ügyvédek ellen intézett méltatlan tamadás visszaverésére.

— **Gyászhirok.** *Kapitány* János sárospataki allami tanító képezései gyakorló iskolai nyug. tanító e hó 14-én rövid szenvedés után élete 60. évében meghalt. — *Komar* Adolf, homonnai uradalmi számtartó élete 59 ik évében f. hó 13-án elhunyt. — *Rössler* Géza, gr. Andrássy Tivadar és Gyula központi uradalmának könyvelője, folyó hó 15-én hosszú szenvedés után, életének 25-ik, boldog házasságának első évében Kassán jobblétre szerderült.

Roth József Erdő-Horvát birtokos f. hó 18-án meghalt.

— **Körözés** A satorlaljaúj helyi kirtszék lopás büntette miatt terhelt, ismeretlen tartózkodású Balázs Elek terheltet országosan köröztek.

— **A sárospataki főiskola** fiatalága március tizenötödik n fényesen sikerült bált rendezett a városba termeiben. Meg volt e tunculatságban előbbeg a szokott feszességől az igazai bál színes hangulata, varázsa! Áradó az jökdv, derős, vidám hangulat uralta a sárospataki ifjuság e mulatságot, melyben életre kelt a meghalt Karneval, hogy még egyszer kitombolja magát; izlettül a jövő farsangnak! A rendezőség a jelen volt hölgyeket esinos táncrenddel lepte meg s alkalmi bál újssággal, mely már a jelen volt hölgyek díszes névsora is hozta. Ugyanesek a bál újsság hozta az ügyes alkalmi prologot is, melyet *Nemeth* Pál joghallgató írt meg. A közel két óráig tartó souppé esárdás volt legfőbb bizonyítéka a jókedvnek és hangulatnak; a tizes tánc, mely tartott mindaddig, míg a felkelő nap bosszantó sugarát be nem lopta a függönyökön keresztül a büterembe. Az első negyest 40 pár tancolta. A négyeseket köpözti *Benkő* Sándor theologus, *Erdőhegyi* Ferenc és *Nemeth* Pál joghallgatók rendezték. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Ballagi Gézané, Buza Jánosné, Brzordád Rezsóné, Balogh Pálné, Balogh Ferencné, Debreceni Bertalané, Farkas Lajosné, Hatvani Károlyné, Horvath Endréné, Körössi Györgyné, Lábos Antalné, Maklary P. Miklósné, öz. Marikovszky Peterné, Mityás Gézané, Nagy Lajosné, Novák Lajosné, Párida Etelne, Radácsi Györgyné, Pal Lajosné, Sarkady Antalné, Sarkady Józsefné, Szabó Sándorné, Szinyey Gerzonné, Tóthné Szily Etelka.

Leányok: Albrecht Anna és Sári, Ballagi Erzsike, Buza Margit, Brzordád Mariska, Berecz Vilma, Balogh Ilonka, Balog Juliska, Debreceni növérek, Doktor Piroksa, Dudás Vilma, Farkas Ilonka, Farkas Mariska, Gömörly Juliska Hanlisk Blanka, Hodinka Irén, Harkay Jolán, Hazay Jolán, Körössi Gizike Labos Matild, Maklary Margit, Moray Etelka Marikovszky Anna, Vilma és Emma, Novák Jolánka, Pál Emma, Pelikán Margit, Penyigey Ilonka, Radácsi Ilonka, Sarkady Erzsike, Sarkady növérek (Kéznelő), Szankovics Margit, Szinyei Mariska, Boriska és Viktus, Trocsányi Juliska.

— **A varánói telekkönyvi hatóság** f. év május hó 1-én fog megnyitni, most serényen dolgoznak a szükséges helyiségek atalakításán és az eperjesi püspök, kinek épületében a járásbíró-ság el van helyezve, e napokban le is

küldte e célból egyik szakértőjét. Ugy értesülünk, hogy a varánói járásbíró-sághoz ez alkalomból csupán egy aljegyző fog kinevezetni, pedig a növekedő forgalom kívánatos teszi, hogy egy albirói állás szerveztessék.

— **Adományok.** Vettük a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztőség!

B. lapjukban még nem olvastam s így közlöm, hogy a »Nagymihályi Takarékpénztár Ipar és kereskedelmi bank rt. f. 1901. évi március hó 6 napján tartott rendes évi közgyűlésén az 1900. évi tiszta nyereségből különböző jótékony és hazafias célra jelentékeny összeget adományozott, többek között megszavazott az új helyi *Kossuth szoborra* 200, a n. mihályi vereskeresztgyelet kórháznak 200, és a n. mihályi izraelita jótékony négyeletnek 100 korona adományt.

N. Mihály 1901. márc. 15.

Teljes tisztelettel

Sulyovszky István.

Mindea szép tett önmagát dicséri.

— **A Tolcsvai Temetk Egyesület** mely még csak 1897. áprilisi havában alakult meg, a következő eredményű zárlatot állapította meg 1900. év dec. 31-én.

Befolyt: Alapító tags. díj címén 20 K Havi tagsági díjak címén 2624 K 38 F, Beiratsi díj címén 1360 K 22 F. Nyomatvány címén 100 K 30 F, Pótlék s kamatokból 164 K 62 F, Vegyesekből 50 K 16 F. Összes bevétel 4349 Korona 68 Filler.

Kiadott: Vegyesekre 444 K 92 F Temetésekre 1030 K Beiratsi díjak (foglalt) s tiszti fizetésekre 512 K 9 F, Összes kiadás 1987 Korona 1 Filler. 1900. dez. 31-én teljes készpénz maradvány 2362 kor. 67 fl. Az egy-lyerbe iratkozott összesen 562 tag ebkilépett 23 tag, ezek közül meghalt 21 tag, öngyilkos volt 1 tag.

Az egylet elhunyt tagjai temetési költségére 50 koronát ad.

— **Botrány a templomban?** A Magyar Estilap és az Esti Hirlap azt írta dr. Gábor Gyula szerencsi orvosról, hogy a szerencsi izr. templomban, a papnak a hitközségi életet tárgyzó predikációja alatt nyilvánosan közbotrányt okozott, ezért rendre utasították, de mikor ez sem használt, felfofozták és kidobták. Dr. Gábor sajtópórt indított a sajtóügyi vizsgálat során a cikkeket a törvényelőtti felelősséget Patzauer Kornél joghallgató vállalta el, akit a törvényszék rágalmazás és becsületsértés vétsége címén vád alá is helyezte. A tárgyaláson a vádolt a bizonyítás megengedését kérte, a mit a kir. törvényszék el is rendelt. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék Patzauer Kornél két rendbeli rágalmazás vétségében bünsőnek mondta ki s ezért öt 600 korona pénz-büntetésre ítélte.

— **Betörés és lopás.** A mult éjjel a kis-baratszeri ugynevezett Farkas kocsmába ismeretlen egyének betörték, de nem nagy ügyességgel dolgozhattak mert a zajra a tulajdonos felébredt. Az ípsék még idejelenkorán megugrottak. — Ugyanesek tegnap *Piliszy* László klastromutezai házban tolvaj járt, ki a nyitott ablakon át a szobába hatolt és onnan egy aranyóráát lánccostul, több arany gyűrűt és más értékes holmit elvitt. A tetteseket a rendőrség keresi.

— **Artézi kut.** Lapunkban már emittettük, hogy a földmivélségi miniszter Lazony közszeg kérelmére egy szakértőt küldött le, a kinek feladatául volt tüze, hogy geologiai kutatások alapján jelöljön alkalmas helyet, hol a közszeg közhasználatu kutat építhetne. Lazony közszegben ugyanis az ivóvíz teljesen élvezhetlen és a lakosok a távolból kényszerítve az ivó vizet hordatni. A miniszteri szakértő megállapította, hogy Lazonyban csak artézi kut fúrása által lehetne a bajon segíteni és miután a közszeg szegény, a miniszter kész az állami gépeket, melyek az artézi kut forrásához szükségesek és egy állandó szakértőt Lazonyba leküldeni. Ez által az artézi kut, mely 9000 koronába kerülne, a

közszegnek csak 3000 koronájába fog kerülni. Mint értesülünk, Sulyovszky István előterjesztést tett gróf Andrássy Dénes, a lazonyiak bőkezű földesurának, hogy a szükséges 3000 koronát a közszegnek segélyképp adományozza. Meg vagyunk róla győződve, hogy az előterjesztésnek kellő fogantatja lesz és az artézi kut Lazonyban mielőbb fel fog épülni.

— **Háztartás.** Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaum r. t. kiadásában havonként 3-szor megjelenő „Háztartás» a magyar gazdaszonyoknak egyetlen magyar lapja, mely a háztartás minden ágában utbagazistást ad, helylyel közszeg képekkel magyarázva. A »Háztartás» bő szépirodalmi részét irodalmuuk legkiválóbb művelői szerkesztik, Koltémenyek, elbeszélések a legjobb írók tollából élénkítik a »Háztartás» tartalmát, és ami szintén igen nagy érdeklődésre számít: a divat is szóhoz jut írásban és képbén, ennek a maga nemében egyetlen lappnak a hasábjain. A »Háztartás» gyönyörű színes borítékban jelenik meg és előfizetési ára negyed évre 4 korona. Mutatványszámot küld ingyen a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi ut 54.

A szerkesztőség üzenetei:

dr. Zs. I. Spatak. Március idusa miatt nagybecsü tanulmányát, melyről ez uton is melog elismerésünket nyilvánítjuk, legközelebbi számunkban első helyen kezdjük közölni.

S. V. Nagymihály. Lapzártnakor érkezett. Jövő számunkban hozzuk. Köszönet a jól eső elismerésért.

W. M. Mád. Fenti üzenet önnök is szól. Üdvözet.

Megtisztelő. Mint ön írja, azt látta, hogy két uriember egy kupéba szállott s ott egy ismerős hölgyet vetek észre, kivel az egyik uriember társalgásba bocsátkozott. Nem sérti e a másik visszavonulása a hölgyet és német? Semmi esetre nem! Először is udvariasság volt a visszavonuló uriembertől másik barátja iránt, másodsor kerülni akarta, nehogy tolokotónak lássék, harmadsor a társalgás vezetőcél-től másik barátját megfosztani nem akar a, végre pedig több önézete volt ahhoz, sem hogy a három közötti társalgás másod-rendű szereplője legyen. Az az ur kifogástalanul viselkedett.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Hirdetések

Eladó

1900. évi termésű, kiváló csiraképeségű takarm. répamag

Sárgea óriás Iratezia új faj

(Vauriac), mely a legjobb német répafajokon, — természetnységre, minőségre és tartósságra nézve túlszeg. Mezőhegyesen, a hová ezen, hazánkba általam bevezetett, répafaj magját tölem szereztek be, — 1898-ban kat. holdanként 900 mázssa felőli termést adott, a répa pedig június közepéig jól elállt

Szintugy eladó **tavasszi busa.**

• **Champlain» amerikai piros kiváló faj és • Magyar kincs • burgonya.**

A répamag 100 kilója . . . 110 Kor.
A tav. busa „ „ „ 18 „
A burgonya „ „ „ 6 „
mind szákkal együtt és a vasuthoz szállítva.

Rónay Albert

Alsó-Hrabóc, posta helyben.
Zemplénmegye.

Kiadó lakás.

Kossuth-utca 175 c) szám alatt (a honvéd laktanyával szemben) 2 utcái szoba, éléskamra, 2 kamara és kertből álló lakás **április 24-től kiadó.**

Bővebbet a kiadóhivatalban.